

מה הייתה המטרה?

חיילי המילואים נקרעו בין הרצון להיכנס לרצועה ולפתור את הבעיה לבין החשש מפני הסתבכות. דווקא עם תחילת הרגיעה, חשוב להגדיר מה עשוי להצדיק מהלך קרקעי

בתנאל אלישיב | 16:20 22/11/2012

תגיות: עמוד ענן, מילואים, צו 8

זהו הטור הראשון שאני כותב כשאני יושב על גבי מיטת שדה, המוצבת מתחת לסככה ענקית בבסיס צבאי אי שם בדרום הארץ. ביום שישי שעבר, בפעם הרביעית בעשור האחרון, נקראתי לשירות מילואים בצו 8. למרות שאני כבר פטור מחובת התייצבות, לא חשבתי פעמיים, נפרדתי מאשתי ומילדיי ויצאתי דרומה.

אני שמח על הזכות שנפלה בחלקי להשתתף בנשיאה בעול ההגנה על ביטחון המדינה כמו גם על ההזדמנות לפגוש את עם ישראל בפניו היפות, פנים שונות ומשלימות של אנשים מכל חלקי החברה הישראלית אשר עוזבים בית, עבודה ומשפחה ומוכנים לסכן את נפשם למען עמם וארצם.

צו 8 הם תמיד מורטי עצבים, במידה רבה בשל סתירה מובנית הקיימת במנטליות של הלוחם: מחד גיסא, אנו מתגייסים כדי להילחם ולהכריע, ולא אוהבים לחוש ככלי משחק, שגויסו ולא הופעלו. מאידך גיסא, אין לך אוהבים את השלום יותר מהלוחמים, העלולים לשלם בחייהם את מחיר הפרתו, ועל כן עיניהם נשואות אל כל ידיעה העשויה לבשר על תעודת השחרור הביתה – הפסקת אש. בשל האופי המעט משונה של סבב לחימה זה, מצב רוחם של הלוחמים שגויסו למבצע "עמוד ענן" היה הפכפך אף יותר מתמיד. כל שינוי קטן במצב גרם לכולם להשתכנע בכך שכבר הלילה ניכנס לרצועה, או שלחילופין כבר מחר נשתחרר.

אינני מתיימר לדעת אם ההסכם שפורסם אמש הוא אכן סיכום סביר למבצע מוצלח או כניעה מדינית שעוד נשלם עליה בריבית בעתיד הקרוב. אני מבקש להתייחס לשאלה אחרת, עליה הרבינו לחשוב בימים אלו: עבור איזו מטרה מוצדק להכניס כוחות קרקע לרצועת עזה?

אין לי בעיה להיות הנובט שממשלת ישראל מנפנת בו כדי להגיע להישגים משופרים במו"מ. זה בוודאי עדיף על פני כניסה חפוזה ולא חכמה, או כניסה בחצי כוח ולא במלוא העצמה הדרושה. אולם אם רוצים לממש את האיום הקרקעי, חובה על הקברניטים להגדיר באופן בהיר את מטרותיו.

מטרה אפשרית אחת היא זריעת הרס בשטח האויב ופגיעה פיזית בו. נראה שניתן להגיע לתוצאות טובות בתחום זה גם ללא כניסה קרקעית, ועל כן, אין מטרה זו מצדיקה סיכון חיי לוחמים.

מטרה אחרת שעמדה על הפרק: כניסה זמנית לשם איתור והשמדת משגרים. גם כאן, לא ברור במה עדיפים כוחות הקרקע על פני כוחות האוויר בתחום זה. העובדה היא שגם במבצע "עופרת יצוקה" וגם במלחמת לבנון השנייה האויב המשיך להמטיר מטחי טילים על אזרחי ישראל גם תוך כדי המהלך הקרקעי.

מטרה אפשרית שלישית: השתלטות על כלל השטח ושהייה בו לאורך זמן, כדי למנוע שיגור רקטות על מדינת ישראל. אף שיש באופציה זו היגיון, אין לה תוחלת. הניסיון שלנו באזור הביטחון בדרום הלבנון היה צריך ללמד אותנו עד כמה נוכחות צבאית בשטח שאינך מגדיר כשלך היא בעייתית. קיומם של אזרחים מאוכלוסיית האויב בשטח הנשלט הופכת את המשימה לבלתי אפשרית. הצבא מתחיל לעסוק בהתבצרות ובהתמגנות, והאויב לומד את השגרה שלו, חושף את נקודות התורפה שלו ומנצל עד תום.

אפשרות רביעית: כיבוש השטח ושליטה ממושכת בו בתור חלק מארץ ישראל, תוך חידוש ההתיישבות היהודית הנפלאה שהייתה קיימת בו. אף שאני תומך באופציה זו, לא ארחיב עליה, כי לעת עתה, לצערי לא נראה שהיא לא עומדת על הפרק.

האיוולת הביטחונית

נותרה, אפוא, רק אופציה אחת המצדיקה כניסה קרקעית לרצועת עזה: כניסה לשם שינוי ממשי, אסטרטגי, של המצב, בשטח עצמו, תוך מוכנות לפעול בתקיפות כדי להתאים את השטח לצרכינו הביטחוניים. לדוגמה, השתלטות על ציר פילידלפי, כדי לשלוט בגבול שדרכו הטילים מגיעים לרצועה.

אם גירוש המתיישבים והריסת היישובים הייתה החטא המוסרי הגדול של תוכנית ההתנתקות, הרי שנטישת ציר פילידלפי הייתה האיוולת הביטחונית שלה. אולם אסור לנקוט בדרך פעולה זו בלי שישראל תאזור עוז להרוס כליל את מאות הבתים של רפיח העזתית היושבים על הגבול והופכים את השליטה בציר למסורבלת ומסוכנת. בלי לנקוט בצעד זה, מוטב שלא נחזור לציר, אלא אם כן אנחנו רוצים לשוב ולראות חיילים ביישור קו מחפשים אחר שאריות גופותיהם של אחיהם לנשק.

דוגמה שנייה: קביעת רצועת ביטחון במרחק קילומטר או שניים מן הגדר, רצועה בה נשלט מרחוק באמצעות תצפיות ומערכת של ירי מרחוק. גם כאן, המהלך לא יצליח בלי לשנות את המציאות בשטח, כלומר בלי להפוך את כל הפס הזה לרצועה סטרילית לחלוטין. פעילות מסוג זה אף תרתיע, כי תמיד ניתן לקחת קילומטר נוסף.

אם אכן השלום הממשי רחוק מאיתנו, יש לפעול כדי לשנות את המציאות בשטח כך שהיא תתאים לצורכי הביטחון שלנו. אסור להחזיר אותנו, החיילים, לסיטואציות בלתי אפשריות שנאלצנו להתמודד אתן בלבנון ובעזה. איננו זקוקים לטנקים ולחיילי חי"ר ברצועת עזה, כמו שאנו זקוקים לדחפורים ולכלים כבדים.